Gemeente Amsterdam

Schriftelijke vragen stadsdeelcommissie

Datum: 24 augustus 2026

Onderwerp

Schriftelijke vragen van het lid T. Combrink inzake Datacenters

Aan het dagelijks bestuur

Toelichting:
Naar aanleiding van de bespreking van datacenters tijdens de mondelinge vragen in de overlegvergadering van de stadsdeelcommissie van 18 augustus, en verdere gesprekken met bezorgde bewoners en betrokkenen, stel ik namens de fractie van PRO de volgende aanvullende vragen

Vragen

1. Gemeentelijke vergunning en veranderde omstandigheden
Klopt het dat de gemeente de vergunning voor Equinix in 2022 heeft verleend en dat deze inmiddels onherroepelijk is? Klopt het dat eerder is geconcludeerd dat het juridisch en financieel niet haalbaar is om deze vergunning ongedaan te maken? Kan, gezien de inmiddels sterk veranderde omstandigheden rond onder meer netcongestie, waterbeschikbaarheid en woningbouw, opnieuw worden onderzocht welke mogelijkheden er nog zijn om de komst van het datacenter tegen te houden of te beperken?

Antwoord
Het klopt dat de vergunning (om af te wijken van het bestemmingsplan) in 2022 onherroepelijk is geworden. Er is op dit moment nog een omgevingsvergunning bouw en milieu nodig voor het starten met de bouw van het datacentrum, daarvoor is de Gedeputeerde Staten (GS) het bevoegde gezag. Dat betekent concreet dat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) de aanvraag behandelt en dat de gemeente Amsterdam geen mogelijkheden heeft om dit proces tegen te houden of te beperken.

2. Provinciale vergunning
Klopt het dat de provincie naar aanleiding van de ingediende zienswijzen nog invloed kan uitoefenen op de vergunningverlening? Welke mogelijkheden heeft de provincie op dit moment nog om de komst van het datacenter te voorkomen of aanvullende voorwaarden te stellen? Is het dagelijks bestuur bereid de provincie kenbaar te maken dat Zuidoost de voorkeur geeft aan weigering van de

vergunning en, als dat niet mogelijk blijkt, aan te dringen op zo scherp mogelijke aanvullende voorwaarden?

Antwoord
Als er voor de GS voldoende aanleiding ontstaat uit de zienswijzen om wellicht invloed uit te oefenen op de vergunningverlening dan moet daar ook een juridische grondslag voor zijn. Als die er beiden zijn kan dat mogelijk tot een gewijzigd besluit leiden. De zienswijzen worden door de ODNZKG namens de GS beoordeeld en vooralsnog gaat het DB ervan uit dat de ODNZKG haar werk goed en zorgvuldig doet voor de GS. ~~Wij zien daarom als DB voor nu ook geen reden om extra aanvullende voorwaarden te vragen aan de GS bij de vergunningsverlening.~~De gemeente heeft de vergunning verleend in 2022. Deze is onherroepelijk. Het DB heeft daardoor geen mogelijkheden meer om aanvullende eisen te stellen.

3. Wijziging datacenterbeleid en gevolgen voor Equinix
Het college stelt een wijziging van het bestemmingsplan voor die volgens de wethouder nodig is om het gemeentelijke datacenterbeleid juridisch overeind te houden. Kan het dagelijks bestuur toelichten wat deze wijziging concreet betekent voor de twee bedrijven die beroep hebben ingesteld en wat zij hiermee winnen? En kan het DB bevestigen dat de wijziging geen enkele verruiming oplevert van de mogelijkheden van Equinix, bijvoorbeeld ten aanzien van de omvang van het datacenter, het aantal torens of de mogelijkheden om aanvullende ontwikkelingen te realiseren?

Antwoord
Voor de ontwikkeling van Equinix aan de Laarderhoogtweg 51 is al een afwijkingsprocedure (van het bestemmingsplan, voordat de Omgevingswet in werking trad)~~een BOPA~~) gevoerd (ook voor de toekomstige uitbreidingen). Het voorgenomen waar u aan refereert raakt het besluit van die vergunning niet. De partijen die beroep hebben ingesteld hebben behoefte aan zekerheid over hun bestaande rechten. Concreet geldt voor de locatie Chocoladeweg in Weesp dat de rechten gelden op basis van het omgevingsplan en dat voor Global Switch in het Schinkelkwartier geldt dat daarvoor in 2014 al een bestemmingsplan is vastgesteld waarbinnen de uitbreiding tot circa 65.000 m2 is toegestaan

~~Met de huidige vastgestelde vergunningen staat ook de maximale omvang van de datacenters vast. Deze kunnen dus binnen het huidige beleid niet meer worden uitgebreid.~~

4. Juridische noodzaak en risico’s

Is door de gemeente juridisch onderzocht of deze wijziging daadwerkelijk de beste of noodzakelijke route is om de gemeentelijke datacenterstop bij de Raad van State overeind te houden, bijvoorbeeld door middel van extern juridisch advies of een second opinion? Wat zijn de juridische gevolgen als de gemeenteraad de wijziging op 3 september niet vaststelt? Kan daardoor de gehele datacenterstop onder druk komen te staan en kunnen andere datacenterinitiatieven in Amsterdam of Zuidoost opnieuw aanspraak maken op vergunningverlening?

Antwoord
Ja, bij de beroepsprocedure is door de gemeente de huisadvocaat Dirk Zwager betrokken en zijn de juridische mogelijkheden onderzocht. Als de raad op 3 september niet instemt, dan verandert er op dat moment nog niks. Het beroep van partijen zal dan alsnog inhoudelijk worden behandeld. De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State buigt zich dan over de ingediende beroepsgronden. Zij kijken dan naar verschillende onderwerpen van het bestemmingsplan zoals de toets aan het beginsel van een goede ruimtelijke ordening, de Dienstenrichtlijn maar ook de juridische regeling zelf.

Ongeacht de uitkomst van 3 september is er bij elke juridische procedure een risico dat het bestemmingsplan wordt vernietigd. Vernietiging van het gehele bestemmingsplan kan een probleem vormen voor de gemeente Amsterdam doordat het verbod dan niet meer geldt waardoor datacentra opnieuw aanspraak kunnen maken. Dat risico kan worden weggenomen als het beroep niet inhoudelijk wordt behandeld.

5. De ‘één vergunning minder’
De wethouder gaf aan dat de betrokken bedrijven door de voorgestelde wijziging één vergunning minder hoeven aan te vragen. Om welke vergunning gaat het precies? Waarop wordt deze vergunning normaal gesproken getoetst en op welke gronden kan zij worden geweigerd? En kan het dagelijks bestuur bevestigen dat het vervallen van deze vergunningplicht geen gevolgen heeft voor de bestaande vergunning van Equinix en geen extra mogelijkheden creëert voor de omvang of realisatie van het datacenter in Zuidoost?

Antwoord
Hier wordt waarschijnlijk gedoeld op het scenario dat hiervoor is genoemd voor de betreffende locaties in Weesp en het Schinkelkwartier. Zij mogen dus terugvallen op het oude regime. De juridische werking van het huidige datacenterbeleid (i.t.t. het oude regime) is dat het bestemmingsplan nu een algeheel verbod introduceert. Als partijen ondanks het verbod toch willen vestigen moeten zij via het vestigingsbeleid een omgevingsvergunning aanvragen om af te wijken. Dat gaat via een bBuitenpPlanse oOmgevingsaActiviteit (BOPA)

procedure. Dat is een extra vergunning ten opzichte van de omgevingsvergunningen bouw en milieu. Deze vergunning kan op meer gronden worden aangevochten dan de vergunningen bouw en milieu.

Indiener(s)

T. Combrink,
PRO Zuidoost